

QUY TRÌNH

Lấy mẫu giám định ADN

*(Ban hành kèm theo Quyết định số 30/QĐ-TTPY ngày 12/10/2020
của Trung tâm Pháp y Khánh Hòa)*

I. QUY TRÌNH LẤY MẪU MÁU

1. Phương tiện lấy mẫu

- a) Dụng cụ thu mẫu: bộ kit thu mẫu (nếu có), thẻ hoặc gạc lấy mẫu, dụng cụ lấy máu, tăm bông, tuýp đựng mẫu,...
- b) Vật tư tiêu hao: găng tay, khẩu trang, quần áo bảo hộ, kính bảo hộ, cồn sát khuẩn, giấy,...
- c) Phương tiện khác: máy ảnh, máy vi tính, máy in.

2. Quy trình thu mẫu máu

Thực hiện lấy mẫu trực tiếp trên người được lấy mẫu:

- a) Bước 1. Xác nhận nhân thân người được lấy mẫu, ghi đầy đủ thông tin.
- b) Bước 2. Chụp ảnh người được lấy mẫu.
- c) Bước 3. Đeo găng tay, khẩu trang, chuẩn bị dụng cụ lấy mẫu...
- d) Bước 4. Dùng bông y tế đã tẩm cồn lau sạch vị trí lấy mẫu.
- đ) Bước 5. Lấy máu.
- e) Bước 6. Thấm lấy từ 2-3 giọt máu lên thẻ lấy mẫu, gạc vô trùng hoặc tăm bông.
- g) Bước 7. Sát trùng bằng bông cồn tại vị trí lấy mẫu.
- h) Bước 8. Để mẫu khô tự nhiên ở nơi thoáng mát khoảng 5-10 phút.
- i) Bước 9. Niêm phong mẫu.
- k) Bước 10. Lập biên bản giao nhận mẫu theo quy định.

3. Lưu ý:

Luôn tuân thủ việc để khô mẫu trước khi đóng gói.

II. QUY TRÌNH LẤY MẪU TÓC

1. Phương tiện lấy mẫu

- a) Dụng cụ thu mẫu: kẹp, túi giấy đựng mẫu hoặc giấy A4 sạch,...
- b) Vật tư tiêu hao: găng tay, khẩu trang, quần áo bảo hộ, kính bảo hộ, cồn sát khuẩn,...
- c) Phương tiện khác: máy ảnh, máy vi tính, máy in.

2. Quy trình thu mẫu tóc

Thực hiện lấy mẫu trực tiếp trên người được lấy mẫu:

- a) Bước 1. Xác định nhân thân. Chụp ảnh người được lấy mẫu.
- b) Bước 2. Chuẩn bị: Đeo găng tay, khẩu trang, phong bì đựng mẫu,...
- c) Bước 3. Ghi ký hiệu, tên, tuổi, địa chỉ của người được lấy mẫu bên ngoài phong bì.
- d) Bước 4. Dùng tay nhỏ từ 05 đến 07 sợi tóc có chân của người được lấy mẫu.
- đ) Bước 5. Cho tóc vào phong bì.
- e) Bước 6. Niêm phong mẫu.
- g) Bước 7. Lập biên bản giao nhận mẫu theo quy định.

3. Lưu ý:

- a) Tuyệt đối không để tóc trong túi nilong.
- b) Khi đặt tóc lên tờ giấy, nếu thấy chân tóc dính vào tờ giấy thì đó là chân tóc đạt yêu cầu.

III. QUY TRÌNH LẤY MẪU MÓNG TAY, MÓNG CHÂN

1. Phương tiện lấy mẫu

- a) Dụng cụ thu mẫu: Túi đựng mẫu, bấm móng tay,...
- b) Vật tư tiêu hao: găng tay, khẩu trang, quần áo bảo hộ, kính bảo hộ, cồn sát khuẩn, giấy,...
- c) Phương tiện khác: máy ảnh, máy vi tính, máy in.

2. Quy trình thu mẫu móng tay, móng chân

Thực hiện lấy mẫu trực tiếp trên người được lấy mẫu:

- a) Bước 1. Xác định nhân thân qua chứng minh thư hoặc giấy tờ có liên quan. Chụp ảnh người được lấy mẫu.
- b) Bước 2. Chuẩn bị: Đeo găng tay, khẩu trang, dụng cụ cắt móng tay (chân), phong bì đựng mẫu,...
- c) Bước 3. Ghi ký hiệu, tên, tuổi, địa chỉ của người được lấy mẫu bên ngoài phong bì.

d) Bước 4. Người được lấy mẫu rửa sạch móng tay (chân) thật kỹ bằng nước sạch.

đ) Bước 5. Dùng dụng cụ cắt móng cắt từ 03 đến 04 móng tay (chân) của người được lấy mẫu.

e) Bước 6. Cho móng tay, móng chân vào phong bì và lưu giữ theo quy định.

g) Bước 7. Niêm phong mẫu.

h) Bước 8. Lập biên bản giao nhận mẫu theo quy định.

3. Lưu ý:

Trường hợp mẫu bị văng ra trong quá trình bấm thì không nhặt lại để tránh nhiễm ADN lạ

IV. QUY TRÌNH LẤY MẪU TẾ BÀO NIÊM MẠC MIỆNG

1. Phương tiện lấy mẫu

a) Dụng cụ thu mẫu: bộ kit thu mẫu, thẻ lấy mẫu, tăm bông, tuýp đựng mẫu, cồn sát khuẩn, găng tay, khẩu trang, nước súc miệng, vv...

b) Vật tư tiêu hao: găng tay, khẩu trang, quần áo bảo hộ, kính bảo hộ, cồn sát khuẩn, giấy,...

c) Phương tiện khác: máy ảnh, máy vi tính, máy in.

2. Quy trình thu mẫu tế bào niêm mạc miệng

Thực hiện lấy mẫu trực tiếp trên người được lấy mẫu:

a) Bước 1. Xác định nhân thân qua chứng minh thư hoặc photo giấy tờ liên quan. Chụp ảnh người được lấy mẫu.

b) Bước 2. Chuẩn bị: Đeo găng tay, khẩu trang, chuẩn bị tăm bông, nước súc miệng, vv ...

c) Bước 3. Ghi ký hiệu, tên, tuổi, địa chỉ của người được lấy mẫu bên ngoài phong bì.

d) Bước 4. Người được lấy mẫu súc miệng thật kỹ (5-10 lần) bằng nước sạch.

đ) Bước 5. Người lấy mẫu chà xát đầu tăm bông phía trong má lên và xuống 10 lần, vừa chà xát vừa xoay tròn đầu bông (khoảng 5 giây). Dùng hai tăm bông cho má bên trái và hai tăm bông kia cho má bên phải.

e) Bước 6. Để khô tự nhiên và lưu giữ theo quy định.

g) Bước 7. Niêm phong mẫu.

h) Bước 8. Lập biên bản giao nhận mẫu theo quy định.

3. Lưu ý:

a) Trước khi lấy mẫu trong vòng 01 giờ không nên ăn, uống sữa, uống rượu bia, hút thuốc lá.

b) Nên súc miệng sạch trước khi lấy mẫu.

c) Luôn tuân thủ việc để khô mẫu trước khi đóng gói.

V. QUY TRÌNH LẤY MẪU MÔ

1. Phương tiện lấy mẫu

a) Dụng cụ thu mẫu: panh, kẹp, túi hoặc lọ đựng mẫu.

b) Vật tư tiêu hao: găng tay, khẩu trang, quần áo bảo hộ, kính bảo hộ, cùn, giấy,...

c) Phương tiện khác: máy ảnh, máy vi tính, máy in.

2. Quy trình thu mẫu mô

Mẫu thu trực tiếp tại hiện trường:

a) Bước 1: Chuẩn bị: Đeo găng tay, khẩu trang, tuýp đựng mẫu,...

b) Bước 2. Ghi ký hiệu, vị trí thu mẫu bên ngoài tuýp đựng mẫu.

c) Bước 3. Chụp ảnh mẫu.

d) Bước 4: Dùng panh hoặc kẹp thu mẫu mô.

đ) Bước 5. Cho mẫu vào tuýp đựng và bảo quản theo quy định (2-8°C).

e) Bước 6. Niêm phong mẫu.

g) Bước 7. Lập biên bản thu mẫu theo quy định.

VI. QUY TRÌNH LẤY MẪU XƯƠNG, RĂNG

1. Phương tiện lấy mẫu

a) Dụng cụ thu mẫu: Lọ đựng mẫu, cùn sát khuẩn, găng tay, khẩu trang, dụng cụ lấy xương (cát, cưa hoặc kìm)...

b) Vật tư tiêu hao: găng tay, khẩu trang, quần áo bảo hộ, kính bảo hộ, cùn, giấy, dao mổ...

c) Phương tiện khác: máy ảnh, máy vi tính, máy in.

2. Quy trình thu mẫu xương, răng

Mẫu trực tiếp lấy trên đối tượng được lấy mẫu.

a) Bước 1. Chuẩn bị: Đeo găng tay, khẩu trang, túi hoặc lọ đựng mẫu,...

b) Bước 2. Ghi ký hiệu, vị trí thu mẫu bên ngoài túi, lọ đựng mẫu.

c) Bước 3. Xác định loại xương tốt và thuận tiện nhất cần lấy tùy theo từng trường hợp. Bộc lộ xương ở vị trí cần lấy xương.

d) Bước 4. Đối với xương dài dùng cưa, cưa đoạn xương cần lấy. Đối với răng, dùng kim kẹp nhỏ răng.

đ) Bước 5. Cho mẫu vào túi, lọ đựng và bảo quản theo quy định (2-8°C).

e) Bước 6. Niêm phong mẫu.

g) Bước 7. Lập biên bản thu mẫu theo qui định.

VI. QUY TRÌNH LẤY MẪU ĐỐI VỚI CÁC DẤU VẾT SINH HỌC

1. Phương tiện lấy mẫu

a) Dụng cụ thu mẫu: Bộ kit thu mẫu, thẻ lấy mẫu, tăm bông, túi hoặc lọ đựng mẫu, găng tay, khẩu trang, băng dính, v.v...

b) Vật tư tiêu hao: găng tay, khẩu trang, quần áo bảo hộ, kính bảo hộ, cùn, giấy, dao mổ...

c) Phương tiện khác: máy ảnh, máy vi tính, máy in.

2. Quy trình thu mẫu

Mẫu thu trực tiếp tại hiện trường hoặc trên đối tượng được lấy mẫu:

a) Bước 1. Chuẩn bị: Đeo găng tay, khẩu trang, túi hoặc lọ đựng mẫu ...

b) Bước 2. Ghi ký hiệu, vị trí thu mẫu bên ngoài túi, lọ đựng mẫu.

c) Bước 3. Chụp ảnh dấu vết nghi ngờ.

d) Bước 4. Dùng hoặc tăm bông phết lên dấu vết nghi là nước bọt, vết máu, tinh dịch,... Nếu mẫu khô, dùng tăm bông thấm Nước cất khử ion trước khi phết lên dấu vết.

đ) Bước 5. Cho tăm bông vào túi đựng và bảo quản theo quy định.

e) Bước 6. Niêm phong mẫu.

g) Bước 7. Lập biên bản thu mẫu theo quy định.

3. Lưu ý:

Chỉ sử dụng tăm bông với 1 đầu quấn bông, nếu là tăm bông 2 đầu quấn bông phải cắt bỏ 1 đầu trước khi lấy mẫu.

VII. LƯU Ý KHI LẤY MẪU

1. Người lấy mẫu đeo găng vô trùng, đeo khẩu trang (chú ý mỗi lần lấy mẫu cho một người phải thay găng mới) tránh tình trạng lây mẫu từ người lấy mẫu hoặc những người được lấy mẫu.

2. Lấy mẫu của từng người một. Mẫu của mỗi người phải được đựng riêng rẽ hoàn toàn, không được để nhiễm mẫu từ người này sang người khác.

3. Các mẫu ngay sau khi lấy xong đều phải được ghi rõ tên tuổi người được lấy mẫu giám định bên ngoài túi giấy đựng, tránh nhầm lẫn.

Phụ lục
BIÊN BẢN LẤY MẪU GIÁM ĐỊNH ADN
*(Kèm theo Quyết định số /QĐ-TTPY ngày /10/2020
của Trung tâm Pháp y)*

SỞ Y TẾ KHÁNH HÒA
TRUNG TÂM PHÁP Y

CỘNG HOÀ XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

Số:/LMADN

Khánh Hòa, ngày.....tháng.....năm 20.....

BIÊN BẢN LẤY MẪU GIÁM ĐỊNH ADN

Ảnh nhận dạng (nếu có) (Cỡ 4x6)
--

Họ và tên:

Năm sinh:

Giới: Nam Nữ

Quan hệ:

Địa chỉ:

Trình độ văn hoá:

Dân tộc:

Tôn giáo:

Nghề nghiệp:

Căn cứ Quyết định trưng cầu (yêu cầu) giám định pháp y về ADN số...../....., ngày tháng năm 20.... của(ghi rõ tên cơ quan trưng cầu, người yêu cầu giám định).

Chúng tôi:

Người lấy mẫu: (Ghi rõ họ tên và chức danh của người lấy mẫu):

1:

2:

Người được lấy mẫu (Ghi rõ họ tên người được lấy mẫu):

1:

2:

Đã tiến hành lấy mẫu..... vào hồi.....giờ.....phút, ngày tháng năm 20..... tại (ghi địa điểm nơi tiến hành giao nhận mẫu).

Với sự chứng kiến của: (Ghi rõ họ tên người chứng kiến, chức vụ..... người giám hộ.....quan hệ.....).

1:

2:

I. LẤY MẪU:

1. Loại mẫu:
2. Vị trí lấy mẫu:
3. Số lượng mẫu:

II. TÌNH TRẠNG BẢO QUẢN MẪU:

Mẫu được đựng trong (nói rõ đựng trong.....ví dụ: đựng trong bọc nylon, kích thước, màu sắc, tình trạng bọc...).

Mẫu được bảo quản (để khô tự nhiên, ướp đá,...).

Chụp ảnh (nếu cần).

III. NIÊM PHONG MẪU SAU KHI LẤY:

Niêm phong mẫu (vào lúc giờ....phút....ngày....tháng....năm.....):

Chữ ký niêm phong (họ tên người được lấy, người chứng kiến...):

Dấu niêm phong (dấu của cơ quan...):

Chất liệu niêm phong (giấy, băng keo trong...):

Chụp ảnh (nếu cần).

Biên bản được lập thành 02 bản với nội dung như nhau, mỗi bên giữ một bản.

Biên bản kết thúc lúc.....giờ.....phút cùng ngày và đã đọc cho mọi người có tên ở trên cùng nghe và đồng ý ký tên dưới đây.

NGƯỜI ĐƯỢC LẤY MẪU

NGƯỜI CHỨNG KIẾN

NGƯỜI LẤY MẪU

Ghi chú: Riêng phần ảnh khi lấy mẫu, mẫu sau khi lấy, mẫu sau khi được niêm phong nếu in trực tiếp vào bản giám định pháp y thì không phải đóng dấu giáp lai ảnh, nếu dán ảnh rời thì phải đóng dấu giáp lai ảnh.